

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Број: 11 0 У 017012 16 Увп
Бања Лука, 04.9.2018. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављем од судија овог суда Весне Антонић предсједника вијећа, Страхиње Ћурковића и Свјетлане Кнежевић чланова вијећа, уз учешће Мире Мачкић као записничара, у управном спору по тужби М. М. из Б. (у даљем тексту: тужитељица), против рјешења туженог Министарства број ... од године, у предмету признавања права на породичну инвалиднину, одлучујући о захтјеву туженог за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 У 017012 15 У од 21.4.2016. године, на нејавној сједници вијећа одржаној 04.9.2018. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Образложење

Побијаном пресудом уважена је тужба против оспореног акта, којим је уважена жалба тужитељице изјављена против рјешења Одјељења за борачко-инвладиску заштиту, Града Б., број од године, то рјешење укинито и тужитељици признато право на породичну инвалиднину у мјесечном износу од 30% од основице почев од 16.6.2015. године. Тим првостепеним рјешењем одбијен је захтјев тужитељице за утврђивање статуса члана породице умрлог војног инвалида и права на породичну инвалиднину по основу умрлог супруга М. М.1 признатог ратног војног инвалида V категорије.

Уважење тужбе суд је образложио разлозима да је тужени повриједио одредбе Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“ број 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18, у даљем тексту: ЗОУП) као и материјалног прописа када је уважио жалбу тужитељице, а укинуо првостепено рјешење и тужитељици признао право по том рјешењу од године иако је правилно одлучивање подразумијевало да поништи првостепено рјешење и тужитељици призна право од момента подношења захтјева, јер Закон о правима бораца, војних инвалида и породица погинулих бораца Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске („Сл. гласник РС“ – Пречишћени текст, број 55/07, 59/08 и 118/09 – у даљем тексту: Закон о правима бораца – Пречишћени текст) не уређује одлучивање другостепеног органа по жалби због чега се супсидијарно примјењују одредбе ЗОУП на основу члана 104. тог закона.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање побијане пресуде (у даљем тексту: захтјев) тужени оспорава њену законитост због повреде закона, другог прописа или општег акта. Истиче да је другостепени орган у поништену рјешењу примијенио процесне одредбе важећег Закона о правима бораца, војних инвалида и породица погинулих бораца Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске („Сл. гласник РС“, број 134/11, 9/12 и 40/12 - у даљем тексту: Закон о правима бораца) и то одредбу члана 87. став 4. којом је прописано да ће другостепени орган у случају ако жалбу уважи, укинути првостепено рјешење и сам друкчије ријешити ствар или предмет вратити на поновни поступак. Тачно је да је Закон о правима бораца – Пречишћени текст, који је важио у вријеме када је донијето првостепено рјешење, није садржао одредбе о начину одлучивања другостепеног органа, али те одредбе сада садржи Закон о правима бораца који је и примијењен у овом случају; да суд нема надлежност да утврђује да ли су поједине одредбе Закона о правима бораца у сагласности са одредбама ЗОУП; да је тужени правилно поступио када је усвојио жалбу, укинуо првостепено рјешење и тужитељици признао право на породичну инвалиднину од године. Позива се на пресуду овог суда број 11 0 У 011627 14 Увп од 21.4.2016. године. Наводи да нижестепени суд нема надлежност да утврђује да ли су поједине одредбе Закона о правима бораца у сагласности са Законом о општем управном поступку. Предлаже да се захтјев уважи, побијана пресуда преиначи или укине.

Тужитељица у одговору на захтјев предлаже да се захтјев одбије као неоснован.

Размотривши захтјев, побијану пресуду, одговор на захтјев, те списе предмета управног спора и управног поступка, на основу одредбе члана 39. Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“, број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), одлучено је као у изреци пресуде из следећих разлога:

Из података списка произлази да је рјешењем Одјељења за борачко – инвалидску заштиту Града Б. број ... од године тужитељица одбијена са захтјевом за утврђивање статуса члана породице умрлог војног инвалида и права на породичну инвалиднину по основу умрлог супруга М. М.1 признатог ратног војног инвалида V категорије. Оспореним актом је уважена жалба тужитељице, првостепено рјешење укинута и ријешено тако да се тужитељици признаје право на породичну инвалиднину у мјесечном износу од 30% од основице почевши од 16.6.2015. године. Побијаном пресудом је уважена тужба и поништен оспорени акт.

Побијана пресуда је правилна.

Стоји навод туженог да је одредбом члана 87. став 4. Закона о правима бораца прописан начин одлучивања другостепеног органа по жалби али се наведени закон није могао примијенити у конкретном случају будући да се законитост првостепеног рјешења, по жалби странке, испитује на основу прописа који је важио у вријеме одлучивања и доношења првостепеног рјешења, а то је Закон о правима бораца – Пречишћени текст, а и сам тужени

признаје да Законом о правима бораца – Пречишћени текст, на основу којег је донијето првостепено рјешење, није било уређено поступање другостепеног органа по жалби, а које је уређено сада важећим законом.

Овдје је кључно који Закон о правима бораца је требало пријемити да ли Закон о правима бораца-Пречишћени текст, како то сматра нижестепени суд или Закона о правима бораца, како то тврди тужени. По оцјени овог (Врховног) суда у конкретном случају се примјењује Закон о правима бораца-Пречишћени текст, јер другостепени орган цијени законитост првостепеног рјешења према пропису који је важио у вријеме доношења првостепеног рјешења, а првостепено рјешење је донијето 16.9.2011. године. С обзиром да Закон о правима бораца – Пречишћени текст није садржавао одредбе о одлучивању другостепеног органа по жалби, како је то правилно закључио нижестепени суд у побијаној пресуди, онда је у том правцу, у смислу члана 104. наведеног закона, требало примијенити одредбе ЗОУП које регулишу одлучивање другостепеног органа по жалби.

Дакле, када се законитост првостепеног рјешења, у другостепеном поступку, оцјењује у складу са одредбама Закона о правима бораца-пречишћени текст, којим није регулисано поступање другостепеног органа по жалби, тада се, у складу са чланом 104. поменутог закона којим је регулисано да се у поступку за остваривање права по овом закону примјењују одредбе Закона о општем управном поступку, ако овим законом није другачије одређено, примјењују одредбе ЗОУП којима је регулисано одлучивање другостепеног органа по жалби.

Из наведених разлога правилно нижестепени суд указује да је требало примијенити одредбе члана 227. ЗОУП које уређују поступање и начин одлучивања другостепеног органа када одлучује о изјављеној жалби на првостепено рјешење. С обзиром да је жалба уважена, то значи да је првостепено рјешење поништено у смислу одредбе члана 224. став 3. ЗОУП, па његове посљедице дјелују унатраг, односно поништавају се и правне посљедице које је то рјешење произвело сходно одредби члана 254. став 1. тог закона. Дакле, цитиране одредбе ЗОУП у таквој ситуацији упућују да другостепени орган када уважи жалбу, поништава првостепено рјешење јер је оно незаконито и тада се права странци признају од момента доношења првостепеног рјешења. Идентичан став заузео је Врховни суд РС у пресуди број 11 0 У 004575 11 Увп од 21.3.2012. године.

Поступајући на наведени начин произлази да је тужени оспорени акт донио повредом прописа о поступку па је правилно побијаном пресудом тужба уважена и поништен оспорени акт, будући да је остварен основ из члана 10. тачка 2. и 4. ЗУС за поништење тако донесеног оспореног акта.

Позивање туженог у захтјеву на одлуку Врховног суда РС број 11 0 У 011627 14 Увп од 09.3.2016. године није основано, јер се у том предмету вршила оцјена законитости првостепеног рјешења донијетог године за вријеме важења Закона о правима бораца па је у тој одлуци суд изнио став да је правилно примијењена одредба члана 87. став 4. тог закона приликом одлучивања другостепеног органа по жалби.

Из изнијетих разлога, по оцјени овог суда, у побијаној пресуди нису остварени разлози њене незаконитости из одредбе члана 35. став 2. ЗУС, па се захтјев туженог за њено ванредно преиспитивање, на основу одредбе члана 40. став 1. истог закона, одбија као неоснован.

Записничар
Мира Мачкић

Предсједник вијећа
Весна Антонић

Тачност отправака овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић